

Folyékony kozmetikai készítmények

1. arcvizek: olyan valódi oldatok, melyekben az oldószer általában higított etilalkohol, oldott anyagként pedig különböző hatóanyagokat tartalmaznak.

Alkoholtartalom 0-20% között van.

Követelmények: jó tisztító hatású legyen, távolítsa el a bőr szennyeződéseit, ne legyen bőrizgató, alkalmazkodjék a bőrtípushoz, készítse elő a bőrt a következő lépésre, legyen átlátszó, kellemes illatú.

Arcvizek lehetnek:

- frissítő, tonizáló: maga az alkohol is frissít és tonizál, de különböző hatóanyag

alkalmazásával fokozható a hatás (pl. gyenge, híg savak, savasan hidrolizáló sók, gyümölcs-és zöldséglevék)

- hámképző: higított alkoholban hámképző anyagot oldunk (hámképző savak, gyümölcs-és főzeléklevék)
- felpuhító: régebben kálium-karbonát tartalmú arcvizet használtak, ma inkább 5-15%

glicerint, felpuhító hatású drogot tartalmaznak ezek az arcvizek.

Alkoholok közül leginkább az etil-alkoholt használják, de használhatnak izo-propilalkoholt is. Mivel alacsony az alkohol tartalmuk ezért általában rosszul oldják az illóolajokat, ezért oldásközvetítő anyagokat alkalmaznak. Készítéskor először a kívánt töménységű alkohol oldatot készítenek el, majd ebben oldják fel a különböző alkotórészeket.

2. arcszesz: olyan folyékony kozmetikai készítmény, melyben 20-70% közötti alkoholtartalom van.

Hatásuk szerint:

- fertőtlenítő arcszesz: alkohol + fertőtlenítő hatású anyagok

pl. dermafil arcszesz, hamameliszes arcszesz, petrezselymes arcszesz,

- összehúzó arcszesz: összehúzó hatású anyagokat tartalmaz – pl. savak
- halványító arcszesz: 5-10 hidrogén-peroxidot tartalmaz, de lehet benne hámmoldó anyag is

Mai kozmetikai gyakorlatban kerülnek a magas alkoholtartalmú készítményeket. 70%-os alkohol már fertőtlenítő hatású, de fehérje kicsapó is, ezért nem előnyös a használata.

Arcszeszek alkoholtartalmát bőrtípusnak megfelelően kell megválasztani. Érzékeny, vízhiányos, zsírhányos, öregedő bőrre 15-20% -os; olajos-szeborreás bőrre max 30%-os alkoholtartalmú készítményt szoktak használni.

3. Arcolajok:

Tisztító olajok: bőr letisztítására érzékeny, szappan hatására kipiruló, kiszáradó, húzódnó bőrre használják, mivel a tisztító hatáson túl a bőrutánzsírozásra, táplálásra és védelmére is alkalmasak.

Általában ásványolaj-bázisú készítmények, melyekben bőrtápláló hatású adalékokat, illóolajok oldását elősegítő izopropil-mirisztátot, színezéket, esetleg tartósítószeret tartalmaznak.

Előállítás során a komponenseket elegyítik, majd szűrik.

Bőrtápláló olajok: vízmentes készítmények, melyek különböző, bőrbe jól felszívódó, magas vitamin és zsírkisérőanyag tartalmú, nagy vízmegkötő képességű olajok elegyéből állnak. Főleg növényi- állati vagy mesterséges olajokat használnak fel, keveréküket illatmentesen, gyengén illatosítva, konzerválva, minimálisan színezve hozzák forgalomba. Töményen alkalmazva nagy vízmegkötő képességük miatt a bőrből is elvonják a vizet, ezért nedves kézzel bemasszírozva, krémbe, pakolásra keverve célszerű használni.

4. Folyékony emulziók:

A folyékony emulziók fehér, enyhén színezett, tejszerű készítmények. Lehetnek köztük alapozóként használatosak, vannak tápláló-védő hatásúak.

- arctegek: bőr letisztítására szolgáló készítmények, tisztító és puhító hatású paraffinokat, növényi, állati vagy mesterséges olajokat, vizet, emulgeátorokat, konzerválót, illatosítókat tartalmaz. Emulziótípusuk lehet o/v vagy v/o, mindig bőrtípusnak megfelelőt kell választani.

Mandulatej: péppé tört édesmandula magot és ötszörös mennyiségű vizet tartalmaz, itt külön emulgeátorra nincs szükség. Illatosítva, konzerválva hozzák forgalomba, de így is gyorsan megromlik. Zsír- és vízhiányos, érett, igényes bőrre használható. A ma használt mandulatej csak mandulaaromát tartalmaz.

Használhatnak még: szkvalános arctejet, izopropil-mirisztátos arctejet, trietanolaminos arctejet.

Az arclemosó tejnek az arcon lévő szennyeződések a szabvány szerint 3 perc alatt el kell távolítani. Zsírtartalmának min 10%-nak kell lennie, víztartalma max. 90%, pH értéke 4-8 között lehet.

Szappanok

Szappanok: zsírsavak fémsói. Előállításuk zsírok és olajok lúgokkal való főzésével történik, bár ma már nagyüzemben magas hőmérsékleten, katalizátor jelenlétében vízgőzzel hidrolizálják, szódával alakítják szappanná.

Vízoldható szappanok: vizes oldataikban lúgosan hidrolizálnak, így vizes oldatuk gyengébben vagy erősebben lúgos kémhatású.

- nátronszappan: keményszappanok, igen erősen lúgosak, erősen szárító hatásúak, hámosító, bőrizgató tulajdonságú
- káliszappan: lágy vagy kenőszappan, a nátronszappanhoz képest kevésbé, de még mindig túlságosan lúgosak
- trietanolamin szappanok: kozmetikai szempontból a legkedvezőbb tulajdonságokkal rendelkeznek, kevésbé lúgosak, habosak, fehérek, fagyállóvá teszik a kozmetikumokat, bár közömbösítik a bőr savtakaróját, növelik a fertőzésveszélyt, de bizonyos célokra mégis megfelelő.

Vízoldható szappanok előnye: felületaktív tulajdonságú – tehát nedvesítő, emulgeáló, tisztító hatású, habzóképes; olcsó, könnyen előállítható, jól kezelhető és hatékony.

Vízoldható szappanok hátránya: kemény víz Ca és Mg ionjával vízoldhatatlan csapadékot képeznek, ezáltal elveszik tisztító és emulgeáló hatásuk. Vizes oldatuk lúgos kémhatású, szárító hatású, a bőr savtakaróját semlegesíti, irritálhatja a bőrt.

Semleges vagy savas közegben elbomlanak, visszaalakulnak zsírsavvá, így az emulgeáló hatása megszűnik. Elektrolitok hatására kicsapódnak oldatukból – ez a folyamat a kimosás

Vízben nem oldódó szappanok: v/o típusú emulziók képződését segíthetik elő, valamint púderalapanyagként jelentős.